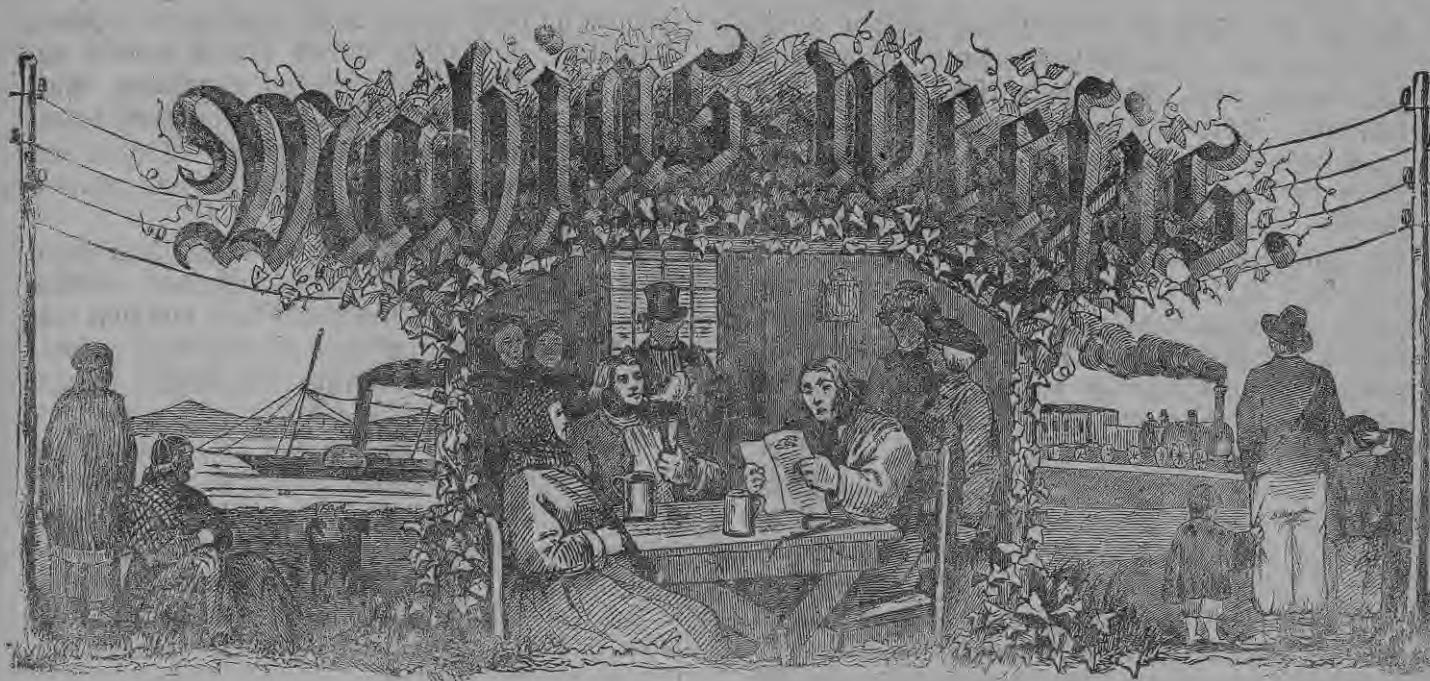

Ar pascha wissuschehliga augsta Keisera wehleschanu.

N. 28.

Sestdeena, 14. (26.) Juli

Maksa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

1873.

Mahditalis.

Gekschsemes finnas. No Nihgas: mitje konzerte. No Kemmereem: ugguns-grebs. No Pleskawas: linnu wehrschanas fabrikis. No Schwales: sirgu israhdischana. No Kursemes: labbitas augschana, — sirgu sagščana, — Leepajas dselfzelsč. No Nowgorodas: leels papibru fabrikis. — No Drelas: kruffa plohsjusches. No Döeffas: grubis ruddens gaivams.

Ahrseumes finnas. No Berlines: Jesuitu nemeschanabs. No Minckes: Adehles Spizeder teesachana. No Austriaas: stohlotaju briwprachtiga zerschonahs laweta, — loheera-fehrga Wihne. No Genses: Persijas Schahla tagaidischana. No Franzijas: karra-pulka pamašināhanu, — Mak Mahona gahdaschana par ueru. No Röhmas: vahwests aktal wajjch, — svepta stargaschana kometa. No Spanijas: fabriklu strahoneeku dumpis, — Karlistu wirsrohka.

Taunakabs finnas.

Par finnu laulhainneleem. Lohpu draugs. Jaunas grahmataas. Norabdischana.

Perlikumā. No melleja to dabbuja. Grandi un seedi.

Gekschsemes finnas.

No Nihgas. Winnu peektdeena Nihbsneeki dabbuja dsirdeht missu konzerti Wehrmannas dahrsā. Musikantu bija kahdi 200. Lat gan latram par ee-eeschana bija jamalka 30 lapeikas, tomehr llaustaju bija dauds sanahluschi, lihds kahdeem 9000, kā to pebz eenahlusches naudas (2700 rubl.) warreja aprehkingt. Tumsai mettorees dahrsā tilda ar skunstigu uggunt apgaismohts.

No Kemmereem. Tai 3schā Jult tur bija leels ugguns-grebs. Ugguns bija iszehlees op pulsten 11 preefch pussdeenas Kemmerni frohgā un tad tahtal isplattijahs, ihpaschi us to pussi, fur akzijas un frohna nammi stahw. Wohlmanns nams, tam jumis ar deesu papibri (pappi) apjumis, tilda zaur uhdens slazzischana pasargahts. Kad scho nammu buhtu ugguns fagrahbis, kad ugguns-grebs buhtu breesmigt leels tizis, jo no seht namma zittas eh-

kas nebiša tablu. Dsehschanu tilda heidsa nakti, kad leimes sahko liht. Is namneem mas īp isalaħba. Lä par prohvi, krohga steddele fadegga 1 sirgs, 4 zuħlas un 1 aits. Pawiffam nodeggusħas 18 eħku, kas pa leelakat dakkat bijusħas neapdroħschinatas. Skahde fneedsotees lihds 11,000 rubleem. Septi-nies familijsas palikkha bes pajumta. Daschi waqqas weesi, kas weſselibas awtu deħl sché sanahlu-schi, til glahbuschi, kas muggurā bijis.

No Pleskawas. Kä awises finno, kad heedribba zehlusħas, kas gribusi eetaſiħt leelu linnu wehrschanas (wehrptu) fabrikli. Schim fabrikim buhschoht kahdi 2000 strahdneeku un tifſchoht kahdas warstes no pilseħtas usbuħweħts. Winsch buhs tureenās semneekem par leelu labbumu, jo semme tur weetahm neaugliga, tā ka semneekem neretti maisez truhfst un tad nesinni, kā un fur to nopolniht. Turpmak finnams, buhs darbs fabrikli.

No Schwales. Tai 26tā Juni bija sirgu israhdischana. Par scho israhdischana bija gahnasju iħpašcha komiteja, kas ruhpejabs par sirgu audfinaschana. Israhdischana tilda peenemti eħseti un leħwes no 4 lihds 6 gaddeem. Teem sirgeem, kas willschana tappa ismegginati, wajjadseja 5 lihds 7 gaddeem weżżeem buhl. Pee sirgu pahrrandisħanas tilda arri goħda-massas pasneegħtas. Us scho israhdischana bijusħi sawesti dauds wairak sirgu, neħħa zittein gaddeem.

No Groħbinas pusses (Kursemme) tai 9. Juni. Goħds Deewam minnix lihds schim briħdim irr bijis taħbi isbewiġs un lab's laik, kahdu til ween semmesloħnejji pasħi warxi weħsetees. Lè silts, tè lee-

tus un atkal filts un atkal lihst un pehz tam dascha deena palaista ar apmahluschi debbes, kas wassaras fehjai lohti patihl. Mudsi un kweefchi gandrihs wissur kupli ang. Mudseem seedu laiks bija isdewigs. Wassaras fehja arri lohscchi ang un sprauschahs un ahholtsch un seens nepaleek wis pakkat. — Schur tur tik dsird semkohpejus schehlojamees, ka agri fehhee linni no spradscheem gluschi nomaitati, ka waijadseja ohtru reis linnus feht. — Kartupeti ang arri duhscchi un auglu lohli noseedeja dahrsos schogadd' kupli ween; un kad tik atkal tahripi nenomaitatu aismettuschobs anglus, tad las sinn wai newarretu schogadd' par baggatu dahrsia fwehtibu preezatees. Wehren jau nedabbujahm ihsti ne weena ahbola us lohst no paschu dahrseem. Bilweli un lohpini, gohds Deewam, discheni wesseli. Schur tur gan lahds lohpinsch ar affins liggu aiseet pohsta taas gabbalos, kur lohpini meschos gannahs. — Sirgu sahdsibas, ne taas ihfas naktis, nemittejabs. — Sohg bes galla! Tas schi gabbala bibstams laupitajs "Starasis" — ka dsird, taggad blandotees garr Leisch'mall; bet rohla to newarroht wis wehl dabbuht. — Lak lihds sawam laikam arri truhfina pehz uhdene us awotu eet — lihds weenreis tal saplhst. — n. —

No Leepajas. Ka Rigas avise (Rig. Zeit.) siano, tad Leepajas dsels' zekku pahrmaldischana jeb direzija eshoht salihguse, ta ka nu Leepajas, dsels' zeksch tuwaka sameenojchana buhs ar leeleeem Kreewijas dsels' zelleem, zaur ko pretschu suhtischana dauds weeglaki buhs isdaramma.

No Pehterburgas. Muhsu augsta Keisera brahlis, Leelfirsts Konstantins Nikolajewitsch, winau zettortdeen Kronstatte atrauzis un tur us lahdu fugga treppi lahpdamis isslihdijis un gandrihs pakkritis, bet pee tam lahju sameeschgejis. Lai gon Leelfirstam deesgan sahpes jazeesch, to mehr pehz ahrstu spreeduma sameeschgeschana tilfchoht pilnigi isahrsteht, tikkai lahja lahdu laiku buhs meerā jaturr.

No Pehterburgas. Muhsu Leelfirstene, Maria Nikolajewna, no ahrsemmehm pahrbraukuse. Leelfirsta, Nikolaja Konstantinawitscha wesselibas taggad atspirkuse. Leelfirsts, Alessjejs Alessandrovitsch sawu zekschchanu no Lombarus us Tobolskas pilsehthi us domsluggi laimigt veisjis un imē Gali Tobolskas vllstekiu fasneids.

No Witebskas. Lai iā sauzamā Vobku Witebskā (Inflante) schis gads israhrotes, la buhshoht augligs gazu. Wiamas bijuscas lohti sahainas un eshoht jaw n-savahkis. Seemas lat raja weraizmu no lahip saanguschi. Valku-sehi bet lohpu-sehrgas schoz zittem gaddeem bija u

No Novgorodas etaisiht leelu papihru sihls no lohla. (Newe

falmeem un lohla taggad mahl isgattawoht papihri). Dīrnawas, kas lohlu miltos famass preelsch papihra isgattawohtanas, jaw no fengaddeem eshoht gattawas, bet tahs mas pelnas atmetschhas, tapehz ka fennak masak papihra waijadsejis. Taggad sinnams, kur papihra arweenu wairak waijaga, papihra fabrikis warrehs labbi usplaukt.

No Dreles. Tai 2trā un 3schā Juni bijuse stipra kruffa, kas lahdas 3700 dessetines labbibas satappahze. Skahde fneedsteees lihds 100,000 rubleem. Tai 3schā Juni arri Voroneschhas gubernā kruffa plobhjusehs un padarrijuse leelu skahdi. Skahdi aprehlinajoht us lahdeem 46,550 rubleem.

No Odessas. Ka Odessas awises raksta, tad tureenas gabbala buhshoht neauglis gads; labbiba un zitti augli tikkai puisslihds noauguschi. Arri Odessas eedishwotaji dohma, ka wianu pilsehthi schogadd' buhshoht gruhts gads. Nauda teekoht arweenu wairak is bankahm isnemta, kas fihmejabs us naudas truhfumu pilsehthi, un nammu wehrtiba arweenu masaka paleekoht.

Ahrsemmes sinnas.

No Berlines. Jesuiti, kam pehz likkumu spreeduma Wahsemme bija jaatstahj, lahdu laiku pa Belgiju, Franziju un Angliju apkahrt blandijusches, taggad pa daskai mahjas weetu Anglija atradduschi. Lahdas pahri weetas wianu jaw skohlas etaisihtuschi.

No Minkenes. Leela teesachana prett Adehli Spizeder taggad nesenn sahkuhehs un ismelleschanas arri wehl wiffas naw beigtas. Adehle Spizeder bija dibbinujuse banku, kur naudu warr us augleem nolikt un mafsa ja leelas prozentos; tapehz daudz nauhas tikkai fadohta. Wehlač nu israhbijahs, ka schij naudas tirgoschanai truhka kreetnu pamattu un wissa banka nahza bankrotte. Neween baggati laudis bija naudu dewuschi, bet arri nabbaga rohkpelni sawus masohs, fuhrri pelnitohs krahjumiaus bija nodewuschi un zaur bankrotti wiffu pasaudejuschi. Zit familijas nebija sawu heidsamo graffi pamettuchas! Prett Adehli Spizeder, ta wiffas schihs buhshanas zehleju un isrihkoju, sahkuhehs nu teesachana. Leesas wianai nospreeda trihs gaddus zeturā sehdeht. Kahdu sohdu wianas palihgi dabbushobi, hdim bribscham wehl naw sinnams.

No Rūstekas. Slohlotaju brihovraptiga zenhchanahs tilla saweta, un mahzibas jeb tautas apgalmojchanas ministers reis prett slohlotajeem sahjiz larvoh, taggad dauds metas slohlotaju sapulzes cisleeds. Slohlotatus sen par prettinekeem dabbujis un ministers rangahs pehz garrigneeku draudis, tecum arweenu wairak teesbas slohlu leetas peeschkirdams. Bet wissur taggad sah prett sahdu winna strahdaschani furneht, tapehz warr weegli notiltees, ka wianam gan buhs no sawa ammata jaatfakkas. Daschi politikas sinnataji dohma, ka wiffa ministerija ilgu laiku nepastahweschhoht nepahrgrohstia.

No Wihnes. Preelsch lahda laika bija ispan-

a scens pa dellai bba, tikkai wossaa. Liumi brangi m porahdijuschi, pamannitas, kas chahs. i guberaā gribohoht piris tilfchoht tateem, bet arri ne

duschi, la Wihnes pilsfehtā eemettufehs kohleera-fehrga. Sinnams tahda wehsts daschu labbu fahaidija, us Wihnes leetu israhdischanu aisbraukt; zitti atkal, las jaw tur bija, stedsahs Wihni at-staht. Lai nu gan schahda fabaidischana newarreja dauds ko leetu israhdischanai skahdeht, to mehr pa drusku kaweja. To ewehrodamas daschais Austreeschü awises nu sahka peerahdiht, la kohleera-fehrga pawissam ne-effoht Wihne; to mehr schihm peerahdischanahm mas tizzeja. Zitta awise atkal nehmahs isskaidroht, la ta ne-effoht kohleera fehrga, par kahdu wianu eraugoht, het zitta kahda fehrga. Schi is-skaidrofchana mas ko spehja apmeirinaht, jo tas nu gluschi weenadi, wai schahda jeb tahda fehrga, kad ta peemettufehs zilwelku nahwē gahsch. Taggad wesselibus departamente sawas finnas islaidue un nu reds, la gan kohleera fehrga Wihne irr, het wehl naw isplattijufes. Tai 5tā Juli ministeriu preefch-neeks, pilsfehtas preefchneekus un zittus lungus sapulzeja, lai warretu par Wihnes pilsfehtas wesselibus buhfschanu apspreeftes. Schinni sapulze arri pahrspreeduschi, las buhtu darrams, la kohleera-fehrga sahku isplattitees.

No Genfes. Schweizijas wehstneeks, Dr. Kerns, no Parishes Genfes pilsfehtā pahrbräuigis. Tur arri atnahfuschi Schweizeeschü fabeedribas preefchneeks Seresole un preefchneezibas lohzellis Borels, lai warretu Persijas Schahku sagaidiht. Mahjas weeta Schahlam eetaista weesu nammā jeb weesnīzē. 8tā Juli wianu gaidija Genfes pilsfehtā atnahlam, un 9tā Juli braufchoht zeerahj pa Genfes eseru un tad Schahlam par gohdu noturreschoht leelu meelastu.

No Franzijas. Tautas weetneelu sapulze ap-spreeda jumohs karra-lillumus. Tohs apspreeftes daschadus padohmus un wehleschanahs isfazzija. Daschi tautas weetneekti gribbeja, lai karra-pulkus pamaftajoh un us tahdu wihsj lai naudu ustau-poh. Us tam nu karra-leetu ministeris atbildejis, la waldischana gan par tam ruhpeschootees, la ne-fahbas leekas isdohschanas schinni leetā nenotilfchoht. Waldischana netihkoht pebz karra, het winna dsen-nahs pebz meera. Bet lai meers pastahwetu, tad waijadgoht karra-spehkus, Kiprus karra-pulkus, lai warretu prett ahrsemju usbruschanu atturretees. Wif-fahm zittahm walsttim Eiropā effoht karra-pulli is-rikoti, tapebz arri Franzijai ja-eetaifa, la wianas karra-pulli katrā briydi us karra gattawi.

No Parishes. Tai 7tā Juli tautas weetneelu sapulze pahrspreeda to lillumu, kahda kahrtā Deeva kalposchana buhtu eegrohšama karra-pulkos jeb armija. Sihkas finnas par scho pahrspreefchana wehl naw finamas. — Tai zehla preefchā preefchslillumu, la tautas weetneelu sapulze atkal buhtu safauzama, til lihds la Wahzu beidsamais karra-pulks buhs is Franzijas rohbeschahm isgahjis. Scho preefchslillumu atmetta, ar 404 balsim prett 238 balsim nobalsodami.

No Parishes. Persijas Schahlam par gohdu, la jaw finnjam, tiffa noturreta leela saldatu mun-stereschana jeb parahde. Us scho parahdi bija sapulzeti 80,000 karra-wihru. Munsterechana tā kahrtgi un labbi isdewahs, la preeks bija flattotees. Franzuscheem tahdu leelu karra-spehku redsoht rad-dahs karra dohmas, het finnams karru nefahks, lai gan Franzuschi dauds runnajuschi un spredufuschi, la reis atreebschanahs karsch ar Wahzju buhtu fahkams. Kad tai deenā waldbia buhtu gribbejuse Wahzee-scheem karru pefazzijht, tad pateesi neweens no tautas weetneekem tam nebuhu prettojees; het Mak Mahons us karru ne dohmaht nedohma. Franzija war-buht wehl sawus karra-spehkus pamaftinahs, lai ma-sak naudas isdohschanas buhtu, jo leelo karra-paradu ismalkaschana Wahzeescheem leelu rohbu nau-das leetā Franzuscheem eerohbijuse un schis rohbs tatschu jamehgina islihdsinah. — Mak Mahons effoht pee pahwesta rakstis, lai wiasch wissai shwi tizzibas leetās neisturrotees prett zittahm walsttim un waldischana, het wairak us apmeirinachanu raudsitohs, jo meers wisseem effoht waijadfigs. Wah-zeeschu beidsameem karra-pulkeem is Franzijas roh-beschahm iseijoht bija nodohmajuschi dshras un lee-las weesibas isrihkoht, het Mak Mahons to aisleedsis, finnadsams, la us tahdam weesibahm fasillu-schās galwās un eepreezinatās firdis nemeerigas dohmas un fabeedribas rohnahs.

No Mohmas. Pahwesta wesseliba taggad effoht wahjala, tā la wiasch wairs pa dahsu nestai-gajoht, la to lihds schim wisch mehdsu darrlit. Laikam tāhs garras farunnas, kurras wisch bei-dsamā laika turreja, un tas karsti waffaras gaiss winna wesselbu aigrabvis. Garrigneelu sapulze, las schinnis deenās bija noturrama, us wehlaku laiku atlita. Kāhda Italeeschu awise raksta, la pahwests laikam to sapulzi tapebz atstahjis us wehlakeem lai-keem, la Franzijas wehstneeks winnam garra-kā fa-runna istahstis, la waijadsetu pa meeru gahdah. Pahwests arri effoht nodohmajis kahbus jaunus far-dinalus zelt.

No Mohmas. Ankonas pilsfehtas preefch-neeks (prefeks), wesselibus lillumus eemehrodams, svehlo straigachamu us korestu un us zittahm weetahm schihi apgabhalā us labbu laiku aisleedsis. Lee Italijas ministeri, Mlinetti, Wilonti-Benostu un Finali, effoht us Turibnas pilsfehtu aisbraukt-schi, lai tur warretu Persijas Schahku sagalbisti.

No Spanijas. Juhschanas un nekahrtibas wif-sur, un tās im labbs lahm buhs yās, las to ware sunahi. A tojas pilsfehtas fabuntojuschees laidi 3000 fabriku strahdneelu. Pilsfehtas waldbia to aisleedsa, bohmadama, la buntineekl apmeirinachotees; bet tās nenotilla. Strahneeli sapulzejuschees ohtrā deenā effoht isfluddinajuschi kommuni un pilsfehtas sohgi lihds ar kahveem teefas wihreem nolahwuschi. Gubernators saldatus aissvhtis, lai dumpineelus

sawaldsinatu. Kauschanā kahdi 50 zilwesti tikkuschi apkauti, dauds wairak wehl ewainotti un arri kahdi 10 nammi nodedsinati. Barzelonas pilsfehtā arri bijuse leela strahdneku sapulzē, kur daschi dumja zehleji runnas turredami usflubbinajuschi, lai strahdnekt tāpat kā Alkojā fabuntojotees. — Karlīsti orweenu wairak pee warras nahk. Winni taggad leelaku waldbas karra pulku fakahwuschi: 100 saldatu tikkuschi noschauti, 800 sawangoti un 2 leelgabbali atnemti, kā arri karra-leetas un manta Karlīstu rohķas nahkuschas. Schis waldbas jeb republikas karra-pulks tizis pahrwarrehts, tapehz kā saldateem truhzis fabrtibas un klausibas, kas bes leelas turrefchahnahs eenaidnekeem padewusches. Zits lāhds karra-pulks, kam prett Karlīsteem bijis jaet kauschanā, sawam waddonam neklaušjis un negahjis, jo netihloht marscheereht. — Waldbai taggad kohti gruhti klahjahs. Trihs ministeri is saweem ammateem istahjusches, lai weeglaki warretu jaunu ministeriju eezelt. Tautas weetnekt sawā sapulzē no waldbas prassijuschi, lai tāhdus ministerus cezeltoht, kas spējot nemeerus apspeest un fabrtibu eegrohsīt.

No Madrides. Don Karlos ar 10,000 sal-
dateem aisdewees us Bilbao pilsfehtu un pawehle-
jis, lat tahdas leetas eegahdajoht, ar lo ohstus war-
roht aisdambieht, jo pilsfehtu eenchmis winisch ohstu
aistaisfchoht.

Gantafah's names.

No Berlins, 12. (24.) Juli. Muhsu augstis Kungs
un Keisers zur Berlini aishrauzis us Worshau. —
Prinjis Napoleons Parihse atbrauzis. — Kohleera-fehrga
Berline parahdijushebs.

Par sium laufsoinneefem,

par atbildi un tahtat usaizinaschanu zeen. Chr. Banges f.
Scho godda „M. iv.“ 10. nummurā mums bij
no zeen. Chr. Banges funga kahda usaizinaschana deht
peebeedrofchanchas pee weenas no winna tā nosaultas „kultamas-beedribas“ issfluddinata, kurre wehl
ihstī nechaprasdams, tamdeht nu ka ta patte irr di-
wejadi saprohtama: us weenu pufsi, ka jaw tahda
beedribha buhtu nogrunteta, preesch furras zeen. B. f.
tikta lihdsbeedrus usaizinatu — laut gan lihds
schim Rihgā isdohls Latweeschu lappās par to wehl
sawā laika nekas wairak naro sinnamas darrihts, kā
weenigi un zaur zeen B. f. usaizinaschanu; bet us
ohtru pufsi atlal, ka B. fungam nu tas nodohms
buhtu prahlt uahzis, shahdu beedribu dibbinahrt,
prech furras winsch til tad kahdus lauzenekus
buhtu gribbejis usaizinahl, lai pee minaa nobrauktu
un par scho leesty isrunnatohs, ka ta wiſa labbaki
buhtu eeristejama. Tapehz us tam a^e assidamees
gribbeju zeen. B. f. zaur scho usaizina^r, mums lau-
zenekeem sawas nodohmas plaschali sinnamas dar-
riht, jo us to pirmajo usaizinaschanu ween wehl ne-
gribbetu tizzeht, kad man us Sohdazeemu brauzoh
wiſspehdigi arri wehl saklis pahr ystu nepahrskreetu.

Buhu nu ta, sa pa preefschu teizu, tahda bee-

driba jaw us stipreem pamatteem nogrunteta, tad man gan nelas neatlistohs ko wehleetees, lai eelsch schihs zeltahs veedribas es arri tiftu usnaemts, jo tas wissu masakais lauffaimneels jaw atfnnis, la schahda eetaifschana neween scha laika darba-spehla dahrguma deht waijadsga, bet arri maskas truhkuma deht labibba reis zittadi taifchu nebuhs tuktama, la weenigi ar maschinahm.

Bet ja nu buhtu tå, ta wehlaki zeen. B. f. rakstu esmu issizzis jeb sprattis, ta wiffa schahdas bee-dribas zelschanai tilkai wehl nodohmata, tad schi no-dohmaschana wehl wissai jauna un nepashstama, un tamdehl rets kahds atrastohs, kas kahdu sohli us tam sperrtu, pirms par tahdas eeriltes nolikku-meem wehl nekas wisspahrigi nebuhtu sinnams dar-rihsts. Us tam neween zeen. B. f. Juhs, bet arri wehl kahdus zittus wihrus, kas ar schahdahm eerit-tehm buhtu eepasinnuschees, usluhgatu, lai tahdai bee-dribas zelschanai ar sawu padohmu palihga nahktu un tahda eeritbeschana bes kahdeem leeleem gruhtu-meem warretu isbohteeg.

Schahdas cerikteschanas labbumi neween zittahm tautahm ahrsemmes pasibstami, bet arri lahdi muischuturretaji Walmeeres-apgabbala pee tam Lehrufschees, (ka ar weenu paschu kulschanas-maschinu ihsa laita dauds muischulabbiu warr iskult, to man wairs newaijaga peerahdiht); tapehz arri par agru nebuhtu, kad lahdi semturri, kas paschi nespehtu fewim tahdas maschinas eegahdaht, zaur tahdas beedribas-zelschanu mehginata schahbus labbumus panahet. Ka schahdas ceriktes-zelschanai arri atkal sawi gruhtumi lihdsweilahs, to neweens neleegs, eevehrobams, ka labbiba tiftu no falmeem tihra un nefadraggata islulta; bet kad weens semkohpejs sawi labbibu ar maschinu liltu iskult, us lahdu wihs labbiba buhtu kaltejama? jeb wai Juhs zeen. B. f. to leetu sawa beedriba ta nodohmajuschi isparriht, kad Juhs to labbibu tikkai tihrui no falmeem ispehruschi, lat tad tas ihpasch-neeks ar wianu sinnabs, ka tas lai to kalte.

So labbibas-kalteschana muhsu widdu gandrihs
leelsaka wehrtibä stahw, nekä patte kulschana. Jaw
dascham tas ruhktums bijis jaapeodishwo, ta winna
labbiba, kas nefalteta flehti eewesta, wehlaki fahlupe
fahahrst un pelleht fa arri isdhigt, un tamdeht jaw
arri teem minneta apgabbala muischu-turretajeem,
kaut gan par wisseem lohpä til weena dampfmaschine
(Locomobile) un kulschanas-maschina, so no weenans
muischas us ohtru ar ratteem wadda, — tomehr wehl
latram sawas neschahwetas labbibas ihpaschas kal-
teschanas-eeriktes, wo i nu pehz ta nojauftahs Heym-
thales muischas kalteschanas-wihses eefsch galdu plau-
tineem, jeb arri eefalla schahweschanas blekkös.

Kad nu kalteschanas eeriste gan ne tifdands, ta
tahs abbas maschinas mafsa, tad tahdas diwitat-
schigas ehkas, tur schahdas eeristeschanas warretu
eetainht, aifween vahraf par 100 rubt. sudr. maffatu.

Ja nu zeen. B. f. es Juhfu rafstu buhtu labbi

saprattis, tad Juhsu nodohms arri us tahdeem sem-fahpejeem shmejabs, las irr semneeku mahju rentes-jeb grunts-weetu turretaji. Abbeem, tilabb mahjas rentneekam fa arr ihpaschneekam gruhti nahktohs schahdu kälteschanas-eerikti usbuhwelt; jo schalaika rentneeka dshihwe — taha patte, fa kulschanas-maschine us ratteem, las no weenas weetas us ohtru aissveddama, un mahjas ihpaschneekam wehl dees-gan galwas-grohishanas preefch tahs grunts-weetas kapitala-, prozent- un masinaschanas-makfaschanas.

Ja nu jaw papreeschu rijas isschahwetu labbibu gribbetu ar maschinu kult, lai tee graudi wairs wehlaki pohestä ne-eeta, tad tas arri neisdohtohs, tapehz ka ne weenom til leelas rijas newaid, fa tik dauds labbibas warretu us reisi isschahwelt, zif weena kulschanas-maschine preefch kulschanas pagehre; turklaht arri schahda eepreesch källeta labbiba maschinen pavissam wairs now eefschä dabbujama, tadeht fa ta gluschi zeeta un nelojkama palidama, patte wairs ar fewim netinnahs un newijahs, bet katis salms til schkrabhs un raujahs par fewis; jo te naw japeemirst, fa tik neschahweta labbiba bes wissai tuwas rohku slahfneegschanas maschinen warr elasta tift, zaur to fa ta aktal fewim zittu lihds welf; bet tas nebuht now pee jaw schahwetas labbibus, fur ar roh-kahm wiss til turou newarr klahf fneegtees, fa reds un dohma, jo maschina arr now wis brahlis. — Beidsoht schahwetu labbibu klahf noko dauds wairak arri us preefchhu netiku, fa pehz tehwu-tehwu eeraschhas kuldami, un salmu-barriba fahwehpinata un fakälleta arri kustoneem mas labbuma atmestu.

Kad nu fahds mass semmes-turretajis sawu iskulto labbibu lihds ar to preefch schahdas iskälteschanas waijadsgo malku, westu us tahdu zittu kaimau muischu, fur schahdas kälteschanas eeriktes atrohdahs, tad pee tam leeli kawekti rastohs (lat paliktu lassitaju paschu nospreechona, jo zittadi mans rafsts par wissat garru issteepthos, kad wissas peerahdischanas gribbetu usstihmeht); bet tomehr ta labbiba newarr neschahweta stahwelt, faut gan tas zaur scho panahks salmu- fa yellawu-labbums preefch lohpeem neaprehkingjams, tad tomehr graudi no leelakas wehrtibas.

Ja nu Juhs B. l. sawas dohmas til us tahdeem buhtu lissuschi, las to wissu eespehru, fa to tee Walmeeres-apgabbala muischu turretaji darrijuschi, katis fewim sawas kälteschanas-mahjas buhwedami, tad mäsi semturri pee tam aktal newarretu tift; bet woi tad tahdeem schahds labbums nemas nebuhtu nowehlejams?

Kad Juhs B. l., fa maschinu-buhwetajam un schahdu leetu pasinejam, kom neween paschu, bet arri zitturennes awot preefch smelschanas sinnami, eelsch schihs leetas wehl fahds zits sawads nodohms buhtu, las scheenes aprinkos pavissam wehl swesch un neisprohwehts, bet tomehr labs un geldigs buhtu, tad Juhs jo wairak luhtu, schahdus preefch mums lauzenekeem derrigus padohmus, newis appaesch

puhra skehpt, bet Latweeschu-tautai par labbu fin-namu darriht.

Juhs apsohlatees sawa usaizingaschanä kulschanas-maschinas apgahdaht, kahda weena patte jaw Nihga wissmasak 8—900 rubl. fudr. malka, bet pee tam arri wehl irr saprohtama weena dampfmaschine (Locomobile) klahf; jo kad Juhs til ar sirgu-spehlu buhtu nodohmajuschi us laukeem kult, tad gan weena kulschanas-maschine masam semturrini wairak par moh-kam neka par labbumu buhtu. Weena dampfmaschine malka lihds 1500 rubl. fudr. un ar to pir-mejo lohpä lihds 2300 jeb wehl wairak rubkleem. Kad nu arri kulschanas- un dampf-maschines eegah-datu, tad tomehr ar to nepeetiktu, bet buhtu jagahda fa lihds ar to dampf- un kulschanas- arri wehl weena ophahrtwaddajama kälteschanas-maschine eegahdata tilitu, jo bes schahdas us semmehm irr weena kulschanas-maschine til pat fa suttis no uhdens us faufuma issweests. Bet fur un fa lai gan tahdu babbu un eerikte?

Ne retti ween mums no ahrsemme-fabrikanteem norahditaji no winau sadohmatahm un buhwetahm maschinahm teek peefuhlti. Us scheem norahditajeem jeb kattalogeem irr no kahda Angla isfohlita labbis kälteschanas-maschine preefch pahrdohschanas. Winna us tahdu wihi effoht bruhlejama: Winna teekoht starp to kulschanas- un dampfmaschinen us-stahdita, las tad to iskulto labbibu no tahs kulschanas-maschinas tuhlin uskemmoht un ar to jaw isbruhteto twaiku no tahs dampfmaschinas teekoht sildita un us tahdu wihi nekahda leela malkas- neds spehla-ischreschana ne-effoht waijadsga, tapehz fa wissas maschinas us reisi teekoht dsichtas un tam semturrini turklaht tas labbums effoht, fa winna labbiba pee weena un to pascha darba us reisi gattawa nahkoht, ne til ween fa no salmeem iskulta, bet arri jaw ischahweta sawa skehpt warroht ewest. Schahdas maschinas us wairak leetu israhdischanahm ar tahm augstakahm gohda-makfahm tikkuscas frohnetas un arri til dauds teekoht pastelletas fa newarroht dees-gan gattawas tsafcht. Ur atsuhitshanu lihds Kree-wussemmei nahkotees weena schahda maschina lihds 500 rubl. fudr.

Ja nu ar schahda maschinen til pat labbi eetu, fa ar tahm scheit jaw pashtamatahm dampf- un kulschanas-maschinahm, tad schis trihs maschinas lohpä gandrihs lihds 3000 rubl. fudr. malkatu un tahs prozentos no schahda kapitala, kad arri us 7 rubkleem no simta par gaddu rehkinahf gribbetu, lihds 210 rubl. istaistu. Kad nu turprettim aemtu weenu widdus mehra leelu Widsemmes muischas-semmi, kurrat par gaddu 4—5000 puhereem labbibus kultama un tad to kulschanas-algu jaw us to lehtalo kultu, fa katis marretu makfahf, fa par pr. 5 kapelkas no katra iskulta puhra, tad aismalkatu jaw weena patte tahda muischa tahs prozentos un warreht ar wehl to il gaddus waijadsgo lahvischanas-algu.

Pateiziba.

Kad tee noturretee Latveeschu wifspahrigee dseedasch anas-fwehtli wiffas fawas dakkas pilnigu labpatilshau atraaduschi, tad ne-waram astahf sirnigu pateizibu neisfazzitu arri tam, las pees fcho fwehtli isdohshanahs til Leelu palshibju rahoijis. Mehs pateizamees dseedataju, dirigentu, floslotaju, laufaimiteelu un wiffu fwehtli-meefu wahrdi wifspahrigimeesteri weetneekam, kolegijas afferitorim Kraampf, pilsschola-dalku pristawem, kvartal-offizereem un winnu palshgeem.

Wifspahrigu Latveeschu dseedaschanaas-fwehtli komitejas;
Rihga. Preestschehdetas: R. Thom son.
4. Juli 1873. Maissu-medeje: R. Gailis.

Missejums eesk Nr. 27.

Rakstos eespeeshoht weena rinda istaistā:
213ā lappu puse pirmā fletja starp 19to un 20to rindu no ap-palshas slaitas tei wahrdi truhli: „Io wiinas til pat la jaur“ un tā teifums isnahs tahds: „jaur fo wiinas til pat la jaur fawu lohvolu isfakirahs un t. j. pt.

213ā lappu puse oħra fletja pirmā rinda jałassa: „grammatika“ weetā — „grahamatā.“

Jomas grahmatas

apgaħdatas no brahkeem R. un M. Busch Nihga.

Naiba grahmata ieb daschadi rakstī preestsch tautas bibliotekahm no Lappas Mahrtina I. daska. — Maikta 25 kap.

Wehrseene. Stahls is kreevusemmes. Latvisli tul-lojis Lappas Mahrtinsch. — Maikta 10 kap.

Pirmee wifspahrigee Latveeschu dseedaschanaas-fwehtli Nihga. — Maikta 50 kap.

Nihgas Latveeschu beedriba.

Öhredeen, tai 17tā Juli pulsten 8ndas valkarā:

runnas-wihru sapulze.

Preestchneeziba.

Lihp 13. Juli atmahluschi 1570 un aigħajhuschi 1338 fuġġi.

Aħbildegħams redaktehrs: A. Leitān.

Norahdi schana

to 2. Juli fch. g. isloħsetu pirmas leeneschanaas 5 prozentu naudas bissitu ar usdewehm.

Ser. №	Bil. Winneste	rubl.	Ser. №	Bil. Winneste	rubl.	Ser. №	Bil. Winneste	rubl.	Ser. №	Bil. Winneste	rubl.	Ser. №	Bil. Winneste	rubl.
101	7	500	3,899	13	500	6,719	41	500	9,717	49	500	13,384	45	500
102	47	500	3,967	9	500	6,721	24	500	9,729	22	1,000	13,441	12	10,000
125	20	500	3,970	43	500	6,838	40	500	9,776	44	500	13,549	29	500
322	2	500	3,973	20	500	6,916	12	500	9,801	43	1,000	13,560	8	500
399	28	500	3,985	2	500	6,953	43	1,000	9,816	24	500	13,641	19	500
683	15	500	4,036	10	10,000	7,051	48	500	9,920	33	500	13,643	24	500
785	38	500	4,074	37	1,000	7,155	32	500	9,933	31	5,000	13,736	7	1,000
788	24	500	4,145	10	500	7,340	11	500	9,962	27	500	13,797	48	500
904	46	500	4,308	14	500	7,506	46	500	10,026	21	500	13,833	24	500
930	34	500	4,323	20	500	7,526	9	1,000	10,038	34	1,000	13,849	1	500
1,130	32	500	4,329	30	500	7,554	31	500	10,074	34	40,000	13,939	16	500
1,139	35	8,000	4,335	26	500	7,651	11	500	10,118	37	500	13,945	24	500
1,187	2	8,000	4,372	46	500	7,685	43	500	10,248	29	1,000	13,957	10	500
1,187	20	500	4,467	15	500	7,760	28	500	10,595	20	500	14,274	47	500
1,227	7	500	4,480	38	500	7,802	2	500	10,789	31	500	14,405	47	500
1,296	21	500	4,496	24	500	7,849	34	500	10,854	1	500	14,413	44	5,000
1,305	37	500	4,629	13	500	7,858	6	8,000	10,960	44	500	14,477	49	500
1,392	35	500	4,733	41	500	7,902	4	500	11,012	5	500	14,530	11	5,000
1,515	10	500	4,750	6	500	7,966	26	500	11,110	21	5,000	14,710	14	500
1,533	17	500	4,879	35	500	7,970	13	500	11,126	37	500	14,740	44	500
1,722	25	500	5,018	19	500	7,981	46	500	11,172	36	500	14,753	41	500
1,862	28	500	5,057	20	5,000	8,064	35	500	11,361	48	500	14,835	4	500
1,884	36	500	5,084	2	1,000	8,214	39	500	11,373	47	500	14,870	40	500
1,903	10	500	5,132	15	500	8,280	14	500	11,390	10	500	14,947	33	1,000
1,929	10	500	5,208	17	5,000	8,291	25	500	11,447	26	500	14,984	27	500
2,038	31	500	5,282	4	500	8,312	16	500	11,470	30	500	15,015	36	500
2,052	43	500	5,319	15	500	8,329	20	500	11,536	22	500	15,053	31	500
2,265	18	500	5,342	37	500	8,402	8	200,000	11,580	7	500	15,061	41	500
2,282	23	500	5,349	32	500	8,439	14	5,000	11,608	11	500	15,112	29	500
2,297	44	500	5,395	33	500	8,659	25	500	11,742	5	500	15,244	16	1,000
2,321	26	500	5,408	35	500	8,665	33	500	11,809	50	500	15,268	24	500
2,331	43	500	5,486	39	500	8,675	39	500	11,825	30	500	15,385	41	500
2,499	16	500	5,507	26	500	8,709	33	500	11,839	35	500	15,398	49	500
2,545	14	500	5,540	2	500	8,744	33	500	11,926	17	500	15,495	49	75,000
2,654	2	500	5,712	32	500	8,748	7	500	11,939	36	5,000	15,550	31	500
2,742	38	500	5,747	46	500	8,818	29	500	11,958	17	500	15,655	3	500
2,806	36	500	5,778	46	500	8,853	36	500	12,093	6	500	15,724	49	500
2,915	35	500	5,885	5	500	8,881	45	1,000	12,141	46	500	15,927	41	500
2,934	25	500	5,932	29	500	8,893	8	500	12,184	41	500	15,957	38	500
2,960	44	1,000	5,971	2	500	9,023	24	1,000	12,254	9	500	16,003	45	500
3,030	29	500	6,141	22	500	9,096	24	500	12,394	17	500	16,006	4	500
3,046	17	8,000	6,155	21	500	9,114	31	500	12,526	46	500	16,065	4	500
3,114	8	500	6,221	5	500	9,148	21	25,000	12,546	22	500	16,087	27	500
3,208	13	500	6,280	38	500	9,323	30	500	12,714	46	500	16,097	3	500
3,365	47	500	6,482	46	500	9,330	34	500	12,815	40	500	16,209	22	500
3,512	42	500	6,486	37	1,000	9,385	35	500	12,982	33	500	16,352	19	500
3,651	41	500	6,555	23	500	9,445	8	500	13,138	25	500	16,445	1	500
3,775	49	500	6,664	50	500	9,487	6	500	13,202	45	500	16,472	30	500
3,863	33	500	6,676	10	500	9,500	25	500	13,281	31	500	16,660	48	500
3,872	14	500	6,713	50	500	9,670	35	500	13,370	40	500	16,773	48	8,000

Kohpa 300 winnesti par 600,000 rubleem.

Kurras billetes zaur lohseschann atpakkat teek nemtas un uż preestschu wairi nederreħs.

Serias nummuri: 706, 928, 1,049, 1,437, 2,306, 2,380, 3,033, 3,358, 3,933, 4,265, 4,281, 4,563, 4,612, 4,702, 5,333, 5,407, 5,768, 5,887, 7,009, 7,436, 7,461, 7,809, 7,989, 9,898, 9,939, 10,396, 10,555, 10,665, 11,086, 11,445, 12,133, 12,605, 12,682, 12,850, 13,115, 13,281, 13,431, 14,184, 14,326, 14,943, 15,886, 16,134, 16,506, 17,237, 17,936, 18,087, 18,494, 18,531, 18,737, 19,308.

